Näringslivets Transportråd
– för transportköpare

REMISSYTTRANDE
2018-08-30

Näringsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Vägen till självkörande fordon – SOU 2018:16 N2018/01630/MRT

Näringslivets Transportråd har fått utredningens slutbetänkande på remiss och anför följande. Våra synpunkter lämnas under rubrikerna nedan:

- **Ambitiöst upplagd utredning som lämnat en rad förslag**
- **Andra initiativ som tagits vad gäller självkörande fordon**
- **De olyckor som skett i USA sätter ökat fokus på säkerhet**
- **Viktigt att Sverige är pådrivande inom UNECE och EU för harmonisering av regelverk och standardisering**
- **Självkörande fordon är viktiga för framtida nationell konkurrensförmåga**

Ambitiöst upplagd utredning som lämnat en rad förslag

Näringslivets Transportråd instämmer i det som anges som övergripande utgångspunkt för utredningen: "Att Sverige i så stor utsträckning som möjligt ska bejaka en snabb introduktion av fordon med automatiserade funktioner, som en del i ett större sammanhang där transportsektorn blir allt mer uppkopplad, digitaliserad och automatiserad". Det effektiviserar logistiken och transporterna.

Vidare anges i utredningen att: "Försöksverksamhet med högre nivåer av automatiserad körning underlättas." Det är positivt att utredningen för de närmaste fem åren föreslår: "Underlättande av de försök och demonstrationsprojekt som behövs för att underlätta en introduktion".

Samtidigt är det viktigt att Sverige är aktiv i pågående internationella samarbeten och som anges i utredningen att: "Sverige bör fortsätta verka för att de internationella regelverken anpassas så att en marknadsintroduktion av högre nivåer av automatiserade fordon blir möjlig på ett säkert och hållbart sätt".

Andra initiativ som tagits vad gäller självkörande fordon

Regeringen gav i maj i år ett uppdrag till Trafikanalys att: "ta fram ett trafikslagsövergripande kunskapsunderlag som belyser vilka effekter som uppkopplade, samverkande och automatiserade fordon, farkoster och system ger upphov till inom transportområdet". Uppdraget ska redovisas till Näringsdepartementet senast den 15 juni 2019.

I det av regeringen lämnade uppdraget till Trafikanalys sammanfattas väl varför Sverige ska spela en aktiv roll inom området: "Genom att ta tillvara de möjligheter som digitaliseringen och automatiseringen erbjuder kan uppkopplade, samverkande och automatiserade fordon, farkoster och system bidra till en bättre livsmiljö både när det gäller buller och luftkvalitet, minskad klimatpåverkan, effektivare användning av infrastruktur och säkrare resor, samtidigt som människors och näringslivets tillgänglighet blir bättre i hela landet". Enligt regeringens beslut: "Behövs en samlad satsning där samhällsnyttorna av uppkopplade, självkörande, automatiserade och fossilfria fordon, farkoster och system sätts i fokus". Näringslivets Transportråd instämmer i regeringens uppfattning.

I maj i år beslöt även Riksdagen göra ett tillkännagivande till regeringen om att ta fram en strategi för självkörande fordon. Med förebild från de strategier som tidigare tagits fram såväl på transportområdet som andra politikområden.

Näringslivets Transportråd anser att utredningens slutbetänkande, regeringsuppdraget till Trafikanalys och riksdagsbeslutet med en uppmaning till regeringen att ta fram en strategi för självkörande fordon sammantaget utgör tillräckligt underlag för en ambitiös försöksverksamhet med demonstrationer och piloter som ger både ökade kunskaper och spridningseffekter inom området. Men det brådskar. Visserligen ligger Sverige redan väl framme, exempelvis med begäran från ett stort logistikföretag och ett techföretag att starta en pilotverksamhet för att testa godstransporter med en självkörande lastbil. Men många andra länder och företag gör i dagsläget omfattande satsningar inom området självkörande fordon.

De olyckor med självkörande fordon som skett i USA sätter ökat fokus på säkerhet för acceptans av ny teknik

I mars i år inträffade två olyckor med dödlig utgång i Arizona och Kalifornien i samband med försök med självkörande personbilar. Olyckorna medför behov att ett starkare fokus på säkerhet i samband med försök med självkörande bilar på allmänna vägar för minskad olycksrisk i samband med tester. Detta så att inte motstånd skapas mot ny teknik. Samtidigt bör framhållas den nya teknikens fördelar för ökad trafiksäkerhet genom att eliminera olyckor orsakade på grund av den mänskliga faktorn i manuella bilar. De olyckor som inträffat ökar behovet av tester. Säkerhetsaspekterna är även viktiga utifrån att introduktionen av ny teknik kommer att ske under lång tid med blandad trafik och blandad teknik med olika nivåer av automation inom transportslagen.

Viktigt att Sverige är pådrivande inom UNECE och EU för harmonisering av regelverk och standardisering

Näringslivets Transportråd instämmer i det som anges i utredningen om vikten av att Sverige är på drivande inom internationella organ som FNs ekonomiska kommission för Europa, UNECE, samt inom EU för gemensamma regelverk i syfte att möjliggöra allt högre automatiseringsnivåer. Viktigt att ändringar i befintliga lagkrav och tillkommande lagkrav och vad som behöver göras för att underlätta tester genomförs inom ramen för UNECE och EU.

Detta så att samhället får nytta av fördelarna som automatiserade fordon ger, såväl relaterade till exempelvis trafiksäkerhetsmål, klimat- och miljömål. Mer av automation, digitalisering och uppkoppling ökar förutsättningarna för att effektivisera transportsystemet.

Självkörande fordon är viktiga för framtida nationell konkurrensförmåga

Det är en stor fördel för såväl svenskt näringsliv som Sverige som nation att vara i framkant på vägen till självkörande fordon. Skala upp innovationsplattformar, testbäddar och demonstratorer. Som anges i regeringsbeslutet om en Nationell Godsstrategi är detta en viktig del i en permanent svensk världsutställning för innovation. Detta är viktigt för att dra till sig investeringar och bygga kompetens för framtiden. Som även anges i utredningen omfattar tekniken inte bara självkörande fordon på allmänna vägar utan även applikationer inom industriell verksamhet t.ex. gruvindustri, järn- och stålindustri, jord- och skogsbruk med långtgående automatisering av arbetsmaskiner.

NÄRINGSLIVETS TRANSPORTRÅD

Per Bondemark
Ordförande

Guy Ehrling
Kanslichef